

Lekcja

Temat: Od hieroglifów do alfabetu

1. Pismo – graficzny sposób komunikowania się i utrwalania różnego rodzaju informacji
2. Przyczyny i okoliczności powstania pisma
 - a. Zapis transakcji handlowych, zebranych podatków, zgromadzonych zapasów żywności itp.
 - b. Utrwalenie dokonań władców, czynów bohaterów, podań i mitów, tekstów religijnych, działalności twórczej
3. Początki pisma – pismo obrazkowe
 - a. IV tys. p.n.e., Mezopotamia, Sumerowie
 - pismo obrazkowe (piktogramy) – każdy znak odpowiadał jednemu wyrazowi
 - pismo klinowe – uproszczona forma pisma obrazkowego
 - b. Starożytny Egipt
 - Hieroglify (święte znaki) – stosowane w zapisie uroczystych tekstów, najczęściej na grobowcach, w świątyniach i pałacach
 - Pismo demotyczne (ludowe) – zapis np. umów handlowych na papirusie
 - Papirus – materiał piśmienniczy wytwarzany z trzciny rosnącej nad Nilem.
4. Pismo alfabetyczne
 - a. Alfabet fenicki
 - Fenicjanie, XI w. p.n.e.
 - Znaki tego pisma odpowiadały głoskom, które wymawia człowiek
 - Fenicjanie zapisywali jedynie spółgłoski (22 znaki)
 - Zapis prowadzono od prawej do lewej strony
 - b. Alfabet grecki
 - Przejęty od Fenicjan przez Greków i zmodyfikowany
 - Wprowadzeni znaków odpowiadającym samogłoskom oraz znaków interpunkcyjnych
 - Zasada pisania od lewej do prawej strony
 - c. Alfabet łaciński
 - Przejęty od Greków przez Rzymian
 - Zmiana kształtu liter
5. Alfabet współcześnie
 - a. Grecki – nazywany obecnie cyrylicą (od św. Cyryla), stosowany jest w Rosji, Białorusi, Ukrainie, Serbii, Bułgarii, Macedonii Północnej
 - b. Łaciński – stosowany po odpowiednich modyfikacjach w większości krajów Europy, a także w Ameryce i wszędzie tam, gdzie sięgały wpływy kulturowe Europejczyków